TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Sửa Luật Đầu tư nhằm tăng sức cạnh tranh trong thu hút đầu tư quốc tế

14:31 02/11/2026

Theo Bộ trưởng Tài chính, trong bối cảnh cạnh tranh thu hút đầu tư giữa các quốc gia đang diễn ra hết sức gay gắt, Việt Nam phải tiếp tục cải thiện môi trường đầu tư và hoàn thiện chính sách ưu đãi để nâng cao năng lực cạnh tranh trong thu hút các dự án lớn, nhất là trong những ngành công nghệ cao.

Sáng 2/11, phát biểu giải trình, làm rõ một số vấn đề đại biểu Quốc hội nêu trong phiên thảo luận về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đầu tư, Bộ trưởng Tài chính Ngô Văn Tuấn cho biết, trước đây, việc sửa đổi Luật chủ yếu tập trung vào cắt giảm điều kiện, thủ tục đầu tư, kinh doanh.

Tuy nhiên, trong bối cảnh hiện nay, yêu cầu đặt ra không chỉ là tiếp tục cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh mà còn phải khơi thông các nguồn lực, huy động vốn đầu tư phục vụ mục tiêu tăng trưởng kinh tế.

Bộ trưởng Ngô Văn Tuấn nhấn mạnh, mục tiêu quan trọng của Luật Đầu tư là thu hút vốn và khơi thông nguồn lực để đáp ứng yêu cầu tăng trưởng trong từng thời kỳ. Đặc biệt, để đạt mục tiêu tăng trưởng kinh tế từ 10% trở lên trong giai đoạn tới, nhu cầu vốn đầu tư là rất lớn.

Theo tính toán được Bộ trưởng nêu, tổng vốn đầu tư toàn xã hội cần tăng khoảng 2,21 lần so với giai đoạn 2021-2025. Riêng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI), Việt Nam cần thu hút bình quân khoảng 30-40 tỷ USD vốn giải ngân mỗi năm, không phải vốn đăng ký.



Bộ trưởng Tài chính Ngô Văn Tuấn giải trình, làm rõ một số vấn đề đại biểu Quốc hội nêu. (Ảnh: THỦY NGUYÊN)

Bên cạnh yêu cầu tăng trưởng, việc sửa đổi Luật còn nhằm kịp thời thể chế hóa các nghị quyết của Đảng, nhất là Nghị quyết số 10-NQ/TW về phát triển kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài (FDI), đáp ứng những yêu cầu mới về thu hút đầu tư, sử dụng nguồn lực đất đai và quy hoạch không gian phát triển.

"Một lý do đặc biệt quan trọng khác là cạnh tranh thu hút đầu tư giữa các quốc gia trong khu vực và trên thế giới đang diễn ra hết sức gay gắt". Bộ trưởng nhấn mạnh và dẫn chứng, Philippines, Malaysia cũng như nhiều quốc gia đang triển khai các cơ chế, chính sách ưu đãi nhằm thu hút đầu tư vào những lĩnh vực tương đồng với Việt Nam như điện tử, máy tính, điện thoại, chip bán dẫn và chuyển đổi số.

Ngoài khu vực, Ấn Độ cũng đang đẩy mạnh thu hút đầu tư với tham vọng trở thành trung tâm sản xuất điện thoại di động của thế giới, thông qua các chính sách hỗ trợ trực tiếp cho doanh nghiệp sản xuất.

Từ thực tế đó, Bộ trưởng Ngô Văn Tuấn khẳng định, Việt Nam phải tiếp tục cải thiện môi trường đầu tư và hoàn thiện chính sách ưu đãi để nâng cao năng lực cạnh tranh trong thu hút các dự án lớn, nhất là trong những ngành công nghệ cao.

Ưu đãi đầu tư phải gắn với kết quả đầu ra, có thể lượng hóa và giám sát

Liên quan chính sách ưu đãi đầu tư đặc biệt được nhiều đại biểu Quốc hội quan tâm, Bộ trưởng Ngô Văn Tuấn cho biết, dự thảo Luật hướng đến thu hút đầu tư vào những ngành, nghề, lĩnh vực ưu tiên, nhất là đổi mới sáng tạo, chuyển giao công nghệ, chuyển đổi số và công nghệ cao.

Tuy nhiên, bên cạnh quy mô vốn, thời gian và lĩnh vực ưu đãi, yêu cầu đặc biệt quan trọng là phải nâng cao chất lượng thu hút đầu tư, gắn hoạt động của doanh nghiệp FDI với phát triển sản xuất trong nước.

Theo Bộ trưởng, cần có những tiêu chí để thúc đẩy doanh nghiệp Việt Nam tham gia vào chuỗi giá trị của doanh nghiệp nước ngoài, qua đó nâng cao giá trị gia tăng và tác động lan tỏa của các dự án đầu tư đối với nền kinh tế.

Tiếp thu ý kiến của nhiều đại biểu Quốc hội về cơ chế kiểm soát chính sách ưu đãi đầu tư đặc biệt, Bộ trưởng khẳng định cơ quan soạn thảo sẽ tiếp tục hoàn thiện các quy định theo hướng "việc hỗ trợ đầu tư phải gắn với kết quả đầu ra", có thể kiểm tra, giám sát và lượng hóa được. Đặc biệt, phải quy định rõ các điều kiện chấm dứt ưu đãi, hỗ trợ trong trường hợp nhà đầu tư không đáp ứng yêu cầu, điều kiện hoặc không thực hiện đúng cam kết.



Các đại biểu dự phiên thảo luận sáng 2/11. (Ảnh: THỦY NGUYÊN)

Bộ trưởng nhấn mạnh, đây là vấn đề cần được quy định chặt chẽ ngay trong quá trình xây dựng chính sách, nhằm bảo đảm hiệu quả sử dụng nguồn lực hỗ trợ đầu tư, đồng thời hạn chế phát sinh tranh chấp, khiếu kiện. Bởi lẽ, khi nhà đầu tư đã được hưởng ưu đãi nhưng không đáp ứng các điều kiện cam kết, nếu thiếu cơ chế xử lý rõ ràng sẽ rất khó khăn trong quá trình thực hiện. Đặc biệt, các tranh chấp đầu tư quốc tế thường hết sức phức tạp.

Do đó, cơ quan soạn thảo sẽ tiếp thu tối đa ý kiến của các đại biểu để hoàn thiện quy định về điều kiện hưởng ưu đãi, tiêu chí đánh giá kết quả thực hiện, cơ chế kiểm tra, giám sát và chấm dứt, thu hồi ưu đãi đối với các trường hợp vi phạm cam kết.

Đề xuất kiểm toán nhà nước hằng năm đối với Quỹ Hỗ trợ đầu tư

Về phạm vi điều chỉnh của Luật Đầu tư, Bộ trưởng Ngô Văn Tuấn bày tỏ đồng tình với ý kiến của nhiều đại biểu Quốc hội cho rằng đã đến lúc cần tổng kết, xem xét lại một cách tổng thể phạm vi, đối tượng điều chỉnh của Luật.

Trong đó, cần phân định rõ giữa điều kiện đầu tư kinh doanh với điều kiện tiếp cận, gia nhập thị trường, qua đó bảo đảm sự thống nhất, đồng bộ giữa Luật Đầu tư với các luật chuyên ngành, đồng thời nâng cao tính ổn định lâu dài của hệ thống pháp luật.

Liên quan Quỹ Hỗ trợ đầu tư, Bộ trưởng cho biết, Quỹ đã được triển khai trên cơ sở các quy định pháp luật hiện hành và bước đầu hoạt động ổn định, có hiệu quả. Theo cơ chế quản lý, việc xây dựng dự toán được thực hiện hằng năm theo quy trình ngân sách nhà nước; Chính phủ quyết định mức hỗ trợ tổng thể, địa phương quyết định hỗ trợ và cơ quan quản lý Quỹ thực hiện cấp kinh phí.

Để bảo đảm việc quản lý, sử dụng nguồn lực hỗ trợ đầu tư chặt chẽ, minh bạch và hiệu quả, Bộ trưởng đề nghị bổ sung quy định thực hiện kiểm toán nhà nước hằng năm đối với hoạt động của Quỹ Hỗ trợ đầu tư, đồng thời tổ chức thanh tra định kỳ. Việc này nhằm bảo đảm các khoản hỗ trợ được sử dụng đúng đối tượng, đúng điều kiện, quy trình và mang lại hiệu quả thực chất.

Đối với vấn đề nới lỏng điều kiện tiếp cận thị trường cho nhà đầu tư nước ngoài, Bộ trưởng cho biết, cơ quan soạn thảo sẽ tiếp thu ý kiến của các đại biểu để hoàn thiện quy định. Những nội dung thuộc thẩm quyền của Quốc hội hoặc Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ được Chính phủ tổng hợp, báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét sửa đổi, bổ sung theo trình tự, thủ tục rút gọn, vừa bảo đảm đúng thẩm quyền, vừa đáp ứng yêu cầu tháo gỡ kịp thời các vướng mắc trong thực tiễn.

Theo nhandan.vn